

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	
гр. ПЛОВДИВ	
Вх. № 7076	Дело № 04
Получено на 09.01.2023	

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, Професионално направление 6.3. Животновъдство научната специалност „Зоохигиена“

Автор на дисертационния труд: Смиляна Александрова Ташева редовен докторант към катедра „Животновъдни науки“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Влияние на основни микроклиматични и технологични параметри върху някои показатели, характеризиращи комфорта при свободно отглеждани крави за мляко“

Рецензент: доц. д-р Димо Проданов Димов, Тракийски университет, гр. Стара Загора, Аграрен факултет, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, Професионално направление 6.3. Животновъдство научната специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“.

определен за член на научното жури със заповед № РД-16-1233/ 21.11.2022 год. от Ректора на АУ.

1. Актуалност на проблема.

Развитието на говедовъдната практика налага внимание към подобряване на условията на живот на продуктивните животни и осигуряване на необходимият им комфорт. Оценката на тези параметри налага използването на нови, комплексни подходи и методи, и един от тях е количественото определяне на комфорта на млечните крави чрез използване на индексите на комфорт и оценка на влиянието на микроклиматичните показатели в говедовъдните сгради върху техните стойности.

В тази връзка темата на настоящето изследване е актуална и значима за развитието на млечното говедовъдство.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на дисертацията отразява ясно, точно и коректно същността на проучването. За нейното изпълнение са реализирани 6 задачи, които акцентират върху отделните аспекти от цялостното проучване. Задачите и последователността, в която са изпълнени, са напълно достатъчни за постигане на набеязаната цел.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Представеният ми дисертационен труд е написан на 154 страници основен текст, включващи увод, четири основни глави, обобщение, 12 извода, 4 препоръки, 5 приноса и списък на използвана литература от 258 източници. Онагледен е със 34 фигури, графики, 22 снимки и 28 таблици. Дисертацията включва също математически зависимости. Всички са подходящо и добре оформени и убедително илюстрират получените резултати.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Аналитичните и експерименталните данни от проведените изследвания са представени в отделни раздели на дисертацията, в логическа последователност според поставените задачи. Получените резултати са компетентно анализирани и интерпретирани и са ясно онагледени таблично и графично.

Чрез задълбочен анализ на записите от проучванията в реалните обекти, докторантката установява влиянието на определени фактори върху комфорта на кравите за мляко.

Литературният обзор е много добре разработен. Обхванати са всички аспекти на разглежданите проблеми. По-голямата част от цитираните публикации са от чужди автори. Отразени са иновативни изследвания и индекси.

5. Приноси на дисертационния труд.

Приемам формулираните от авторът приноси. В справката са представени 5 приноса.

Научни приноси

1. Разширена е оценката на оборната среда, като данните на ТВИ са сравнени и допълнени с коефициентите за температурна толерантност на Benezra и на Dmitriev.
2. Установена е зависимост между ТВИ и индексите за комфорт в сградите за млечни крави.
3. Установени са промени в биохимичните параметри и метаболитни процеси, свързани със сезонните колебания на температурата и ТВИ.
4. Установена е зависимост между индексите на комфорт и процента заболяли от технопатии крави. В най-висока степен върху всички включени в проучването заболявания оказват индексите ИКК и ИИБ ($p \leq 0,01$ и $0,001$), докато индексът за стоене на кравите в бокса (ИСБ) влияе подчертано върху процента на метаболитните заболявания ($p \leq 0,01$ и слабо върху различните форми на мастит ($p \leq 0,1$)).

Научно-приложни приноси

1. Приложена е комплексна методология за оценка на условията на комфорт при млечни крави, включваща изследване влиянието на природо-климатичните дадености на района, на строително-конструктивните и техно-технологични особености на сградите, техните топлотехнически възможности, качество и ефективност на вентилационната система, физическо, биологично и

психично състояние на животните и възможности за превенция на основни болести.

6. Критични бележки и въпроси.

Представеният ми дисертационен труд и материали по процедурата не ми дават основание за критични бележки. На заседание на разширен катедрен съвет съм посочил някои пропуски и неточности, които са отстранени в крайният вариант на дисертационния труд.

7. Публикувани статии и цитирания.

Представени са 5 научни публикации, четири от тях на английски и една на български език. В две от статиите авторът е водещ. Три от статиите са докладвани на научни конференции.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторантката, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Смиляна Александрова Ташева образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност „Зоохигиена“.

Дата: 16. 12. 2022 г.
гр. Пловдив

Подписите в този документ са заличени във връзка с чл.4, т.1

от Регламент (ЕС) 2016/679

(Общ Регламент относно защитата на данни).